

договорах, де вказано про визнання рішень, які не потребують примусового виконання, поставлених іншими установами, компетентними у цивільних справах, доречно вказати на визнання і тих рішень, які потребують примусового виконання, постановлених цими ж установами. Отже, сподіваємося, що вдосконалення законодавства з питань визнання і виконання рішень іноземних судів сприятиме належному їх вирішенню на практиці.

Література

1. Закон України "Про міжнародне приватне право" // Відомості Верховної Ради України (ВВР), – 2005. – № 32, – С. 422.
2. Фурса С. Я., Євтушенко О. Особливості приведення до виконання рішень іноземних судів та арбітражів // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – №9. – С. 43-46.
3. Цивільно-процесуальний кодекс України. – Режим доступу до Інтернет-сторінки: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
4. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: навчальний посібник – К.: Атіка, 2008. – С. 6-8.

УДК 351.73+301.085(043.2)

Калюжний К.Р.,
здобувач,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЩОДО ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ

Зміни, які відбуваються у сфері інформаційних відносин призвели наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття до перетворення індустріального суспільства на суспільство інформаційне. За таких умов головними чинниками економічного зростання визнається не лише високий рівень розвитку націй і технологій, державна підтримка іновачій, націй і освіти, але і цілеспрямований розвиток інформаційних відносин у всіх сферах життя. Одночасно підвищується усвідомлена кожним учасником названих відносин необхідності їх правового врегулювання, дотримання прав людини в процесі здійснення інформаційних прав, прагнення до формування не тільки вільного, але і безпечного інформаційного простору.

Для правового регулювання зазначених процесів в Україні прийнято цілий ряд нормативних актів, спрямованих на забезпечення руху в на-

прямі формування суспільних відносин притаманних інформаційному суспільству. Це насамперед Закон України "Про національну програму інформації" [1], які визначає стратегію розв'язання проблем забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення.

Одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтовне на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожний міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку та підвищуючи якість життя, що визначено Законом України "Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки" [2].

Основні правила щодо здійснення діяльності в інформаційній сфері, тобто створення, отримання, використання, поширення та зберігання інформації і захисту прав суб'єктів інформаційних відносин, містяться у статтях 32 і 34 Конституції України, а також у законах України "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації", "Про захист персональних даних", "Про державну службу спеціального зв'язку та захист інформації України" та деяких інших.

Питання належного захисту інформаційних прав громадян є найбільш актуальним для сучасної України, законодавство якої закріпило стандартний для правової держави перелік прав та свобод. Основна проблема України, як і будь-якої іншої держави, полягає в належному забезпеченні таких прав, що розпочинається зі створення відповідних державних механізмів захисту інформаційних прав громадян, набуваючи особливого значення для держави, політична і правова системи якої, знаходяться в процесі трансформації.

Залежно від суб'єктів здійснення дій щодо захисту інформаційних прав, які охороняються законом, останній можна поділяти традиційно на юрисдикційний та неюрисдикційний. За загальним правилом, захист інформаційних прав здійснюється в судовому порядку.

Ефективним специфічним способом захисту, який застосовується останнім часом рядом провідних комп'ютерних компаній, це створення системи резервного копіювання, а також засоби виявлення атак типу "відмова в обслуговуванні", які порушують доступність системи. В цілому, відбувається поступова зміна пріоритетів на користь електронної комерції, таким чином, тепер на перший план виходить управління ри-

зиками, застосування систем аналізу захищеності тощо, в той час як раніше основна увага приділялась застосуванню технічних засобів захисту інформації.

Основним неюрисдикційним способом захисту інформаційних прав, можна визначити на сьогодні самозахист. Останній раз порушення інформаційних прав, в ряді випадків, тісно пов'язаний з технічними способами захисту, які є на сьогодні найбільш ефективними у сфері Інтернет, інформаційних систем та мереж, а тому мають бути законодавчо закріплені як один із ефективних специфічних способів захисту інформаційних прав. Практично для всіх інформаційних прав одним із основних правових способів захисту слід вважати "визнання права". Для особи набагато важливіше отримати саму інформацію, визнати своє право на інформацію, ніж отримати фізичний контроль над об'єктом, який сам по собі може бути доступний багатьом особам. Нематеріальний характер об'єктів інформаційних прав визначає можливість такого способу захисту, як відновлення положення, яке існувало до порушення права зокрема, відновлення змісту інформації чи первісного тексту твору, і припинення дій, які порушують інформаційні права чи створюють загрозу його порушення.

Враховуючи загальнотеоретичні підходи до розуміння сучасних інформаційних загроз необхідно вести мову не лише про захист інформаційних прав, але і про захист інформаційних відносин оскільки захисту в інформаційній сфері підлягають не лише права, але і суб'єкти інформаційних відносин, самі об'єкти інформаційних відносин, найважливішим серед яких є інформація, як немайнове благо, благо особливо-го роду. Правові способи захисту інформаційних прав в цьому розумінні повинні узгоджуватися із загально-правовим розумінням інформаційної безпеки. Сам термін "інформаційна безпека" має бути включений до законодавства як "право на безпеку інформаційного середовища" або "право на безпечне інформаційне середовище" нарівні з поняттям безпеки оточуючого навколишнього середовища. Це дозволить також надати гарантії захисту, інформаційних прав усіма суб'єктами інформаційних суспільних відносин, серед яких захисту прав фізичних осіб слід приділити найбільшу увагу.

Література

1. Про Національну програму інформатизації [текст]: Закон України від 04 лютого 1998 року № 74/98-ВР: офіц. текст: за станом на 1 червня 2010 року.– К.: Відомості Верховної Ради України, 1998.– № 27-28.– с. 181.

2. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки [текст]: [Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V: офіц. текст: за станом на 12 лютого 2007 року].– К.: Офіційний вісник України, 2007.– № 8.– С. 273.

УДК 342.951:347.763(043.2)

Макаренко В.С.,
викладач,

Донецький державний університет управління, м. Донецьк, Україна

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В КИЇВСЬКІЙ РУСІ

Транспорт є невід'ємною складовою частиною людської цивілізації з моменту самого зародження і завжди посідав провідне місце в системі суспільних відносин забезпечуючи взаємодію різних сфер суспільного виробництва. Так чи інакше все населення користується транспортом. Унікальність транспорту полягає у тому, що без його участі переміщення пасажирів на великі відстані є неможливим, що зумовило б зупинку соціального та технічного розвитку суспільства.

Для розуміння поняття та юридичної природи пасажирських перевезень необхідно розглянути історію їх правового регулювання.

Дослідженням розвитку та систематизації вітчизняного законодавства присвячено досить обмежене коло науково-теоретичних розробок. Здебільшого зустрічаються роботи фахівців у галузі економіки. Серед науковців та практиків, в роботах яких різнобічно висвітлюються означені питання, можна віднести В. Ковальова [2], О.В. Пефтієва [3], М.Л. Шелухіна [8], Медведєва Д.К. [9] та ін.

Метою даного дослідження є аналіз та узагальнення розвитку національного законодавства про пасажирські перевезення в контексті Київської держави для визначення напрямів його сучасного реформування.

Розвиток транспорту є однією з найважливіших складових історії кожного народу. Найдавнішими транспортними артеріями слугують річки, оскільки археологічні знахідки свідчать про це вже в епоху мезоліту. Пізніше в неоліті до них додаються наземні шляхи, щодо яких до нас дійшли тільки непрямі докази у формі археологічних знахідок. На той час широко використовувалися в'ючні тварини.

Розглядаючи питання розвитку правового регулювання пасажирських перевезень в Україні не можемо не звернутися і до вітчизняної